

saa stor Fart, og vi kunne slet ikke vide, hvorledes Alting kan vende sig i Løbet af nogle Maaneder. Jeg kan ikke vide, om Frankmændene vilde have undværet Forterne omkring deres Hovedstad, uagtet denne Fæstning omsider maatte falde. Mon de dog alligevel vilde have undværet det Blad i deres Krigshistorie, som der blev skrevet. Saa er der en Ting til, og det er det, jeg synes nødvendig maatte paatrænge sig, at naar en Fjende, som vil os til Livs, veed, at det kan ske med forholdsvis ringe Anstrængelse, er der meget mere Fristelse for ham, end naar han veed, at det vil blive et alvorligt Stykke Arbejde for ham. Naar en Vandgang er lykkedes — og der er ingen Tvivl om, at naar en Stormagt vil sætte Kraft ind derpaa, saa kan den lykkes — saa er det noget Andet, naar man med eet Slag kan have det Hele, end naar man veed, at man skal føre Beleiringstrain med til Søs og maatte udsætte sig for under forandrede politiske Forhold selv at blive den Beleirede. Det er meget muligt, at naar vi have en Befæstning, denne kan bidrage til at afværge et Angreb, som ellers vilde ske paa os. Det ærede Medlem siger, at det er ikke Pengene alene, hvorpaa det kommer an, det er ikke det, der er Hovedsagen, thi selv om han fik Overbevisning om, at Pengene kunde tilveiebringes, uden at vi behøve at savne Noget, vilde han dog sætte sig derimod. Da denne Betragtning er imødegaaet af den ærede Ordfører, skal jeg ikke opholde mig længere derved. I den senere Tid har man tidt gjentaget Ordet: Militarisme; det er Noget, som med Rette har en daarlig Klang, og som vist betegner noget Ondt der, hvor det har hjemme og herfer. Man skulde betænke sig lidt paa at kaste den Slags Udtryk ud. Det er som med en vis mindre Betænkthedsomhed at kaste et giftigt Frø ud, som kan spire og gro op og bære Frugter, som man selv ikke ønsker at se. At der i vor Hær er Noget, som det var ønskeligt var anderledes, at der kan være Noget at sige derom og Noget at paatale i det Enkelte, det siger jeg ikke Noget imod. Men naar man fra andre Steder har en Forestilling om, hvad det Ord Militarisme betyder, saa forekommer det mig, at man skal være lidt varsom med at kaste det ud her i vort Fædreland mod vor Hæror-ning og det Bestaaende hos os. Jeg henvender nu egentlig ikke dette til det ærede Medlem, thi han talte kun om, at denne Militarisme, dette frygtelige Uhyre vilde fremkomme, hvis vi vedtog et Forslag om Befæstninger. Ja, hvis det stete, hvis det virkelig var saa, hvis Kjøbenhavns Befæst-

ning i Virkeligheden skulde føre til, at vi gik over til staaende Hære efter preussisk Mønster, saa vilde det vække overordentlig stor Betænkthedsomhed hos mig. Men det tror jeg ikke, der kan være Tale om. Det har altid staaet for mig saaledes, og jeg tror ikke, nogen Sagtyndig deri vil modsigge mig, at jo stærkere Fæstningen er, i desto højere Grad ville vi kunne forsvare os med mindre øvede Folk, og jo svagere Fæstningen er, jo mere øvede Folk skal man have, saa at dette, at man bygger faste, stormfrie Forter, selvstændige Værker, ikke nødvendigvis behøver at føre til, at vi skulle have en staaende Hær med saa lang Øvelse, som Stormagterne have, saa den Befyring tror jeg næsten, det ærede Medlem og hans Benner kunne styde tilside. Det ærede Medlem talte til Syvende og sidst om Folkevillien, som fuldt bevidst skulde være imod Kjøbenhavns Befæstning. At der er stærk Stemning mod den rundt omkring i Landet, er Noget, vi vide meget godt. Men naar det ærede Medlem taler om en fuldt bevidst Folkevillie, saa maa man altid vide, hvad man siger. Det vil jo sige, at der er en fuldt og klart oplyst Stemning om de Forhold, hvorom der er Tale, og hvorimod Stemningen nu er gaaet. Men det er min Mening, at til Trods for den Stemning, som er oppe — og den skal selvfølgelig respekteres — saa er det ikke saa fuldt oplyst for Folket i dets Helhed, at det jo nok kunde modtage en anden og bedre og mere sundig Oplysning om denne Sag. Man skal i det Hele taget være lidt forsigtig med saaledes at fremstille sig som Ordfører for den bevidste Folkevillie. Min Stilling til Sagen er vedblivende den samme; men mit Syn paa og mit Haab om Gjennemførelsen af denne Sag bliver mindre Dag for Dag. Det staar klart for mig, og jeg synes, at det ikke kan betvivles, at til at gennemføre en Sag af denne Bestaenhedsomhed maa der være et Til- lidsforhold mellem Regjeringen og den bevilgende og Lovgivende Myndighed. Hvor dette ikke er tilstede, der vil der altid være en uoverstigelig Hindring for en Sag som denne, som i og for sig kræver saa mange Overveielser, og om hvis Enkeltheder vi fra alle Sider vide, at der er mange afvigende Anskuelser. Der trænges til et saadant Til- lidsforhold, og dette er ikke tilstede for Die- blikket. Naar jeg stemmer for Forslaget idag, saa er det en Tilskyndelse af den Mening, som jeg altid har havt og endnu har, at det er en Bølgenssag for vort Land, at vi faae et befæstet Punkt, og endvidere et Udtryk for det Syn, som jeg ligeledes har, at det slet ikke kan nytte Noget, hvad vi gjør, naar vi ikke sikke Hovedstaden med